

2015 m. gruodžio 15 d., antradienis

P8\_TA(2015)0445

## **Europos elektros energijos tinklo atitikties reikalavimams iki 2020 m. užtikrinimas**

**2015 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl siečio užtikrinti elektros energijos tinklų jungiamųjų linijų pralaidumo 10 proc. tikslinį rodiklį. Europos elektros energijos tinklo atitikties reikalavimams iki 2020 m. užtikrinimas (2015/2108(INI))**

(2017/C 399/04)

*Europos Parlamentas,*

- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Siekiant elektros energijos tinklų jungiamųjų linijų pralaidumo 10 proc. tiksulinio rodiklio“ (COM(2015)0082),
- atsižvelgdamas į 2002 m. kovo 15–16 d. Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadą,
- atsižvelgdamas į 2014 m. kovo 20–21 d. Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadą,
- atsižvelgdamas į 2014 m. spalio 23–24 d. Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadą,
- atsižvelgdamas į ENTSO-E „2014 m. dešimties metų tinklo plėtros planą“,
- atsižvelgdamas į 2015 m. kovo 4 d. Ispanijos, Prancūzijos, Portugalijos, Europos Komisijos ir EIB aukščiausiojo lygio susitikimo dėl energijos tinklų jungiamųjų linijų jungčių Madrido deklaraciją,
- atsižvelgdamas į Europos infrastruktūros tinklų priemonę (EITP) (2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1316/2013),
- atsižvelgdamas į 2015 m. birželio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 2015/1017 dėl Europos strateginių investicijų fondo, Europos investavimo konsultacijų centro ir Europos investicinių projektų portalų, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1291/2013 ir (ES) Nr. 1316/2013,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pranešimą (A8-0330/2015),

### ***Jungiamųjų linijų nauda***

1. palankiai vertina Komisijos komunikatą ir strategiją, kaip teigiamą žingsnį siekiant priartėti prie elektros energijos tinklų jungiamųjų linijų pralaidumo 10 proc. tiksulinio rodiklio ir gerinant ES elektros energijos vidaus rinkos veikimą;
2. pripažįsta, kad atsinaujinančioji energija, didesnis energijos vartojimo efektyvumas ir tvarus energijos rūšių derinys, sudarantys sąlygas taupyti energiją ir užtikrinti elektros energijos vidaus rinką, kurioje energija gali laisvai judėti, yra svarbios priemonės užtikrinant stabilų, saugų, nepriklausomą, įtraukų, skaidrią ir konkurencingą energetikos sistemą ES – ši sistema kuria kokybiškas darbo vietas ir užtikrina gerovę į ateitį orientuotoje tvarioje ekonomikoje; pabrėžia, kad, siekiant labiau išplėtoti tokią sistemą, būtina labiau išplėtoti elektros energijos tarpusavio jungtis, pažangiuosius elektros energijos tinklus ir naują rinkos struktūrą; mano, kad tokios sistemos sukūrimas ir energetinių sąlų panaikinimas turėtų būti svarbus Europos Sąjungos politikos prioritetą;
3. pripažįsta, kad elektros energijos tarpusavio jungtis yra viena iš svarbiausių sąlygų siekiant sukurti integruotą elektros energijos vidaus rinką, kuri, jei bus deramai sukurta, padės pasiekti mūsų su klimato kaita susijusius tikslus, įskaitant ES tikslą tapti lydere atsinaujinančiųjų išteklių srityje, ir pagerinti ES geopolitinę poziciją užtikrinant didesnę energetinį saugumą ir nepriklausomybę bei sumažinant energetinę izoliaciją, ir sumažins energijos tiekimo trukdžių galimybes; pabrėžia, kad elektros energijos jungčių klausimai taip pat turi būti sprendžiami, o pačios jungtys projektuojamos ir statomos tvirtai koordinuojant regionų bendradarbiavimą, atsižvelgiant į nacionalinių valdžios institucijų kompetenciją spręsti dėl energijos rūšių derinio kartu laikantis ES ilgalaikių su klimato kaita ir energetika susijusių tikslų;

2015 m. gruodžio 15 d., antradienis

4. pabrėžia, kad iš esmės padidinto Europos tinklo pralaidumo nauda siekia kur kas daugiau nei vien tik ekonominius ir geopolitinius aspektus; tai strategija, kuria vadovaudamiesi turėsime lankstesnį ir tvirtesnį tinklą, geriau parengtą įvairiausiems pakeitimams ir trukdžiams; šis tinklas taip pat sudarys galimybę į Europos tinklą veiksmingai įlieti vis daugiau energijos iš atsinaujinančiųjų šaltinių;
5. primena, kad, IRT tampant vis svarbesnėmis elektros energijos tinkluose, elektros sistemų saugumui kyla daugiau kibernetinių grėsmių; prašo Komisiją įvertinti pavojus elektros sistemos saugai ir, jei reikia, parengti kovos su grėsmėmis veiksmų planą;
6. pabrėžia, kad visiškai integruota elektros energijos vidaus rinka sudarytų palankias sąlygas prekybai elektros energija ir balansavimo paslaugoms ir padidintų saugumą bei sumažintų elektros energijos kainų nepastovumą – tai būtų naudinga piliečiams ir Europos pramonės ir įmonių konkurencingumui pasaulinėje ekonomikoje, nes apskaičiuota, kad Europos vartotojai iki 2030 m. galėtų kasmet sutaupyti 12–40 milijardų eurų;
7. atkreipia dėmesį į tai, kad, Europos elektros energijos perdavimo sistemos operatorių tinklo (ENTSO-E) duomenimis, investicijas į visos Europos mastu svarbius būtinų jungčių projektus iki 2030 m. galėtų sudaryti 150 milijardų eurų, ir susidomėjęs atkreipia dėmesį į tai, kad tokios investicijos į jungiamąsias linijas galėtų sumažinti elektros energijos kainas ne mažiau kaip 2 EUR/MWh ir dėl šių investicijų Europa galėtų didelę dalį savo elektros energijos paklausos patenkinti atsinaujinančiais energijos ištekliais; primena, kad elektros energijos vidaus rinka turi būti naudinga visiems ES vartotojams; prašo atitinkamas institucijas stebėti, kad namų ūkiai, MVĮ ir kiti mažmeniniai vartotojai išties pajautų naudą ir ji neliktų juntama tik didmeninėse kainose;
8. pabrėžia, kad, palaipsniui naikinant energijos kainų reguliavimą vartotojams, reikėtų atsižvelgti į realų rinkos konkurencingumo lygį; be to, pažymi, kad Energetikos sąjungos strategijoje turėtų būti užtikrinta, kad vartotojai turėtų galimybių įsigyti energijos už prieinamą, saugią ir tvirtą kainą;

#### **Energijos tinklų jungiamųjų linijų pralaidumo 10 proc. tikslinis rodiklis**

9. pripažįsta, kad 10 proc. tikslinis rodiklis, kuris turi būti pasiektas iki 2020 m., yra vertingas tikslas ir svarbus žingsnis teisinga linkme; apgailestauja dėl to, kad dvylika daugiausia Europos Sąjungos pakraščiuose esančių valstybių narių nėra pasiekusios elektros energijos tinklų jungiamųjų linijų pralaidumo 10 proc. tikslinio rodiklio, todėl tos valstybės yra labai atskirtos nuo elektros energijos vidaus rinkos; todėl pabrėžia, kad reikia imtis papildomų priemonių siekiant padėti toms valstybėms narėms, kuriose mažas jungiamųjų linijų pralaidumas trukdo sukurti elektros energijos vidaus rinką, pasiekti šį tikslą; vis dėlto mano, kad 10 proc. tikslinis rodiklis ne visada atspindi padėtį rinkoje ir kad jis nebuvo nustatytas remiantis mokslinėmis žiniomis; primena, kad 10 proc. tikslinis rodiklis pirmą kartą buvo nustatytas 2002 m. remiantis tuo metu egzistavusiais įrengtaisiais elektros energijos gamybos pajėgumais; pripažįsta, kad, nors 10 proc. tikslinis rodiklis yra svarbus, jis neatspindi nei iš vieny šalių į kitas perduodamos elektros energijos kiekio, nei kokybės, pvz., galimybės naudotis esama jungčių infrastruktūra ar esama nacionaline infrastruktūra tarp jungiamųjų linijų; todėl mano, kad bendras įrengtaisiais elektros energijos gamybos pajėgumais grindžiamas jungiamųjų linijų pralaidumo tikslinis rodiklis nėra savaimė tinkamas visoms valstybėms narėms; todėl yra įsitikinęs, kad vidutinės trukmės laikotarpiu ir būtinai iki 2030 m. reikia susitarti dėl plačių užmojų ir įrodymais pagrįstų jungiamųjų linijų pralaidumo tikslinių rodiklių, kuriems pritarė regionai; mano, kad tokie tiksliniai rodikliai turėtų būti sukurti remiantis įvairiais parametrais; ragina Komisiją kuo skubiau pradėti techninę diskusiją dėl šių parametru; pabrėžia, kad, siekiant pašalinti likusias Europos elektros rinkos veikimui trukdančias kliūtis, be kiekybinio tikslo, itin svarbu užtikrinti atvirą jungiamųjų linijų prieigą ir galimybę jomis naudotis; ragina Komisiją, Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrą (ACER) ir nacionalines reguliavimo institucijas užtikrinti skaidrumą ir atidžiai stebėti, ar užtikrinamos galimybės naudoti jungiamąsias linijas, kad nesusidarytų nepagrįstų kliūčių elektros energijos rinkos veikimui ir būtų užtikrintas saugus elektros sistemų veikimas;
10. pastebi, kad dėl ribotų perdavimo pajėgumų, pavyzdžiui, elektros energijos biržos „Nord Pool Spot“ veiklos zonoje, didėja kainų skirtumai regionuose, nors šalių tarpusavio jungiamųjų linijų pralaidumo tikslinis rodiklis yra gerokai viršytas;

#### **Holistinis požiūris**

11. pažymi, kad dažna perdavimo tinklų perkrova gali būti susijusi su tarpvalstybinėmis linijomis, tačiau ją gali lemti ir silpni, pasenę vidaus tinklai ir ribotas nacionalinių tinklų prieinamumas; pabrėžia, kad būtina sustiprinti nacionalinius tinklus siekiant išnaudoti visus tinklų jungčių pajėgumus; tvirtina, kad vertinant tarpvalstybinių ir nacionalinių jungčių stiprinimo ir išplėtimo būtinybę, reikėtų laikytis holistinio požiūrio siekiant kuo geriau išnaudoti esamas jungiamąsias linijas ir esamos nacionalinės infrastruktūros pajėgumus;

2015 m. gruodžio 15 d., antradienis

12. atkreipia dėmesį į tai, kad, remiantis trečiuoju energetikos dokumentų rinkiniu, Komisijai tenka atsietos ir prieinamos elektros energijos rinkos sergėtojos ir decentralizuotos energijos sistemos, kurioje valstybės narės, laikydamosi sąžiningų rinkos taisyklių ir geriausios individualaus vartojimo patirties, suteikia smulkiems tiekėjams, visų pirma elektros energiją gaminantiems vartotojams, naudojančiams atsinaujinančius energijos išteklius, prieigą prie tinklo, tarpininkės vaidmuo;

13. pažymi, kad mūsų energetikos sistema darosi vis labiau decentralizuota, nes energiją gaminantys vartotojai tampa vis svarbesni; todėl atkreipia dėmesį į gerai parengto pažangiojo perdavimo ir skirstymo tinklo svarbą; atkreipia dėmesį į didėjančią ir itin svarbų skirstomųjų tinklų operatorių, kaip tinklo tarpininkų, vaidmenį, nes labai daug atsinaujinančiosios energijos įrenginių sujungta su skirstomaisiais tinklais; todėl pabrėžia, kad mėginant išspręsti tinkle kylančių trukdžių problemą, reikia kruopščiai įvertinti, kuris veiksmų derinys yra tinkamiausias konkrečiam atvejui – tai gali būti naujų perdavimo linijų tiesimas, vietos pažangiųjų tinklų kūrimas ir sistemos veiksmingumo ir lankstumo didinimas;

14. pabrėžia, kad naudos iš jungiamųjų linijų pralaidumo padidinimo neįmanoma pasiekti neužtikrinus aukšto lygio rinkos ir perdavimo sistemos operatorių sujungimo; ragina Komisiją dėti visas pastangas, kad sujungimas nevyktų valstybių narių grupių lygmeniu, ir skatinti sujungimą ES lygmeniu, kad dalyvautų visos valstybės narės ir kaimynės, visų pirma tos šalys, kurios dalyvauja Europos kaimynystės politikoje;

15. primena, kad bendro intereso projektus vertina Komisijos sudarytos regioninės grupės, kurių nariai yra valstybių narių, nacionalinių reguliavimo institucijų ir elektros energijos perdavimo sistemos operatorių bei projekto vykdytojų, ENTSO-E, ACER, Europos Komisijos ir kitų svarbių suinteresuotųjų subjektų atstovai;

16. pabrėžia, kad bendro intereso projektų sąrašas turi būti rengiamas skaidriau ir atskaitingiau; pažymi, kad kuriant suderintą sąnaudų ir naudos analizės metodiką, rengiant dešimties metų tinklų plėtros planus ir tinklų kodeksus ir vertinant kiekvieno projekto sąnaudas ir naudą dominuojantis vaidmuo tenka ENTSO-E, perdavimo tinklų operatoriams ir projektų vykdytojams; primena, kad reikia atlikti išsamius vertinimus, be kita ko, ekonominio, socialinio poveikio ir poveikio aplinkai vertinimus; todėl prašo Komisijos užtikrinti, kad šiuos vertinimus vykdytų visiškai nuo projektų rengėjų nepriklausomi kvalifikuoti ekspertai; pabrėžia, kad reikia optimizuoti visą procesą skatinant didesnę Parlamento ir kitų suinteresuotųjų subjektų, įskaitant pilietinės visuomenės atstovus, dalyvavimą; ragina Komisiją, Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrą (ACER) ir nacionalines reguliavimo institucijas imtis aktyvesnio vaidmens siekiant užtikrinti neutralesnį, skaidresnį, atsekamesnį ir įtraukesnį konsultavimosi procesą; ragina Komisiją įvertinti, kokiomis aplinkybėmis būtų galima nustatyti, kad pažangiausių technologijų naudojimas būtų svarbus rodiklis skiriant projektams ES lėšas;

17. ragina Komisiją geriau paaiškinti bendro intereso projektų vertinimo procesą; primena, kad norint, jog bendro intereso projektas būtų svarstomas, jis turi būti įtrauktas į ENTSO-E dešimties metų tinklo plėtros planus, bet galutinį sprendimą dėl jo finansavimo priima Komisija, vadovaudamasi savo projektų atrankos vertinimo kriterijais; prašo Komisijos išsamiai paaiškinti šiuos kriterijus;

18. ragina Komisiją kiekvienais metais Parlamentui teikti ataskaitas, kaip įgyvendinami bendro intereso projektai ir kokia padaryta pažanga siekiant 10 proc. tikslinio rodiklio; šios ataskaitos būtų svarbi metinės apžvalgos, numatytos Energetikos sąjungos pagrindų strategijoje, dalis;

#### **Leidimų suteikimo procesas**

19. pabrėžia, kad ilgai trunkanti leidimų suteikimo procedūra yra pagrindinė problema diegiant naujas aukštos įtampos linijas Europoje; ragina valstybes nares padėti paspartinti šiuos procesus išlaikant pakankamas viešojo intereso apsaugos garantijas, be kita ko, vykdant veiksmingas viešąsias konsultacijas;

2015 m. gruodžio 15 d., antradienis

20. primena, kad į bendro intereso projektų sąrašą įtrauktiems projektams taikomos lengvatinės reguliavimo sąlygos, paspartinta planavimo procedūra, privalomas 3,5 metų leidimo suteikimo terminas ir spartesnės poveikio aplinkai vertinimo procedūros ir jie taip pat gali atitikti papildomo finansavimo pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonę (EITP) ir Europos strateginių investicijų fondo (ESIF) sąlygas; prašo Komisijos įvertinti, kaip visose valstybėse narėse įgyvendinama ši paspartinta planavimo procedūra ir kaip jos laikomasi;

21. pripažįsta, kad visuomenės informuotumas ir jos parama yra itin svarbūs siekiant užtikrinti spartų jungiamųjų linijų projektų įgyvendinimą; pripažįsta, kad, diegiant naujas elektros linijas, neturi būti pakenkta skaidriems ir įtraukiems procesams ir griežčiausiems aplinkosauginiams standartams; ragina projektų vykdytojus diegiant naujas jungiamąsias linijas naudoti pažangiausias technologijas, kad būtų pagerintas investicijų į tinklų projektus, aplinkos tvarumo ir vietos gyventojų pritarimo nuoseklumas;

22. pabrėžia, kad taikant vieno langelio principą padedama sutrumpinti leidimų suteikimo procedūrų trukmę; primena, kad pagal TEN-E reglamentą reikalaujama, jog kiekviena valstybė narė paskirtų nacionalinę kompetentingą instituciją, atsakingą už sąlygų leidimų suteikimo procesui užtikrinimą, šio proceso trukmės sutrumpinimą ir jo koordinavimą nacionaliniu lygmeniu; todėl palankiai vertina Komisijos vieno langelio metodo vertinimą, kurį numatyta atlikti 2017 m., ir ragina Komisiją šiuo atžvilgiu įvertinti vieno langelio principo galimybes ES lygmeniu;

#### **ACER vaidmuo**

23. atkreipia dėmesį į tai, jog ACER trūksta darbuotojų ir išteklių; prašo ES biudžeto valdymo instituciją aprūpinti šią agentūrą reikiamaisiais ištekliais, visų pirma, užtikrinti, kad ji turėtų pakankamai darbuotojų, kad ji galėtų tinkamai ir laiku vykdyti pagal teisės aktus jai patikėtas užduotis; ragina stiprinti ACER vaidmenį, ypač ENTSO-E atžvilgiu, taip pat sustiprinto nacionalinių reguliavimo institucijų koordinavimo bei tarpininkavimo jų ginčuose ir tarpvalstybinių reguliavimo klausimų koordinavimo srityse;

24. pabrėžia kvalifikuotų nacionalinių energetikos reguliavimo institucijų darbuotojų ir reikiamos kvalifikacijos, specializacijos ir nepriklausomumo svarbą; ragina Komisiją iki 2016 m. pabaigos atlikti visų nacionalinių energetikos reguliavimo institucijų turimų išteklių ir iki šiol pasiekto nepriklausomumo auditą, be kita ko, parengiant rekomendacijas dėl padėties pagerinimo;

25. pažymi, kad iki šiol trūksta skaidrumo, susijusio su rinkai pateiktų tarpvalstybinių pajėgumų apskaičiavimu ir apribojimų jungiamosiose linijose dažnumu, mastu ir priežastimis; todėl abejoja, kad su dauguma reikšmingų apribojimų susijusios problemos yra visapusiškai sprendžiamos; prašo Komisiją suteikti ACER deramą kompetenciją ir įgaliojimus rinkti būtiną informaciją apie kiekvieno atskiro tarpvalstybinio perdavimo pajėgumus, kad ACER galėtų veiksmingai vykdyti savo jai paskirtas stebėsenos užduotis; prašo tokią informaciją pateikti ACER kartu su būtina kontekstine informacija apie nacionalinio tinklo modelį ir veikimą; šiuo atžvilgiu palankiai vertina skubų elektros tinklo kodeksų užbaigimą; atkreipia dėmesį į Komisijos ketinimus išplėsti ACER įgaliojimus, kompetencijas bei galias ir į jos pasvarstymus, ką tai gali reikšti, jos naujausiame komunikate „Naujų galimybių energijos vartotojams teikiančių priemonių rinkinio įgyvendinimas“; ragina Komisiją šiuo atžvilgiu pateikti konkrečių pasiūlymų, kad būtų galima toliau įgyvendinti tikrąją energijos vidaus rinką; pažymi, kad bet kokias naujas ACER skirtas užduotis reikėtų suderinti su atitinkamais ištekliais;

#### **Finansinės priemonės**

26. atkreipia dėmesį į tai, kad, Komisijos vertinimu, norint iki 2020 m. visose valstybėse pasiekti 10 proc. tikslinį rodiklį, reikia 35 mlrd. EUR finansavimo; primena, kad vadovaujantis EITP reglamentu ((ES) Nr. 1316/2013), didžiausia EITP energetikos paketo finansinės paramos dalis turėtų būti prieinama elektros projektams, ir reikalauja, kad Komisija tinkamai į tai atsižvelgtų; pritaria Komisijos rekomendacijai, kad EITP būtų sutelkta į keletą svarbiausių projektų; pabrėžia, kad ypatingą dėmesį reikia skirti projektams, kuriais sprendžiami didžiausių integruotos ES elektros rinkos spragų ir pakankamų jungiamųjų jungčių trūkumo klausimai; mano, kad deramas ES finansavimas turėtų būti teikiamas ir po 2020 m. remiant komerciniu požiūriu neperspektyvių elektros energijos jungčių projektų, kurie yra būtini siekiant užtikrinti vidaus energijos rinkos veikimą ir elektros sistemų veikimo saugumą, įgyvendinimą; pabrėžia EIB svarbą remiant investuojančius į komerciniu požiūriu perspektyvių elektros energijos infrastruktūros projektus; atkreipia dėmesį į tai, kad buvo įsteigtas Europos strateginių investicijų fondas, ir ragina Komisiją užtikrinti, kad šis fondas veiksmingai pritrauktų investicijas į elektros energijos jungiamųjų linijų projektus;

2015 m. gruodžio 15 d., antradienis

27. taip pat ragina Komisiją: 1) skatinti investicijas į pažangiausias technologijas, kurios gali būti brangesnės, tačiau teikia didelę gyvavimo ciklo finansinę naudą ir ilguoju laikotarpiu užtikrina mažesnes laiko sąnaudas bei technologinį pranašumą; 2) peržiūrėti finansavimo taisykles siekiant racionalizuoti esamus mechanizmus; ir 3) stiprinti tolesnių investicijų į tinklą paskatas, *inter alia*, skatinant iš perdavimo perkrovos mokesčio gautas pajamas reinvestuoti į tinklo stiprinimo infrastruktūrą ir technologijas, įskaitant papildomas jungiamąsias linijas;

### **Regioninis bendradarbiavimas**

#### *Baltijos jūros regionas*

28. pažymi, kad tikimasi, jog suprojektuotos jungiamosios linijos sudarys galimybes Baltijos valstybėms dar 2015 m. pasiekti 10 proc. tikslą; yra susirūpinęs dėl to, kad Baltijos valstybių tinklai iki šiol yra sinchronizuoti su Rusijos elektros energijos sistema ir nuo jos priklausomi – tai trukdo sukurti iš tikrųjų integruotą ir deramai veikiančią Europos elektros energijos rinką; ragina skubiai sinchronizuoti Baltijos valstybių elektros energijos tinklus su kontinentinės Europos tinklu siekiant užtikrinti visapusišką integraciją į vidaus elektros energijos rinką ir didesnę elektros energijos tiekimo saugumą bei saugų sistemos veikimą; prašo susijusių valstybių narių imtis reikiamų žingsnių, kad būtų inicijuota, o ENTSO-E – kad būtų pradėta, oficiali sinchroniško kontinentinės Europos tinklo plėtimo link Baltijos valstybių procedūra; ragina Komisiją remti šį projektą ir stebėti jo įgyvendinimą; atkreipia dėmesį į bendrą Šiaurės šalių elektros energijos rinką kaip į geriausios valstybių narių bendradarbiavimo praktikos pavyzdį kuriant ir plėtojant elektros energijos vidaus rinką; pripažįsta geresnio Lenkijos ir Šiaurės šalių elektros energijos rinkos sujungimo svarbą Lenkijai siekiant 10 proc. tikslo; palankiai vertina pasirašytą susitarimo memorandumą dėl sustiprinto Baltijos energijos rinkos jungčių plano (angl. BEMIP); pabrėžia, kad turėtų būti tęsiamas regioninis bendradarbiavimas įgyvendinant BEMIP ir turėtų toliau būti stiprinamas valstybių narių tarpusavio solidarumas įgyvendinant bendro intereso projektus;

#### *Šiaurės jūros regionas*

29. pripažįsta, kad panaudojant jūros vėją Šiaurės jūros regione iki 2030 m. galima pagaminti daugiau kaip 8 proc. Europos elektros energijos; pažymi, kad koordinuojant regioninės jėgainių tinklo jūroje infrastruktūros, prieigos prie rinkos ir dalijimosi rezervais Šiaurės jūros regione projektavimą ir diegimą dėl geriau integruotos regioninės rinkos būtų galima iki 2030 m. sutaupyti 5–13 milijardų eurų; ragina Komisiją ir susijusias valstybes nares remti šias galimybes kuriant 2030 m. valdymo struktūrą ir tolesnį planavimą; ragina Komisiją ir valstybes nares teikti tvirtą politinę paramą ir pritarti Šiaurės jūrų šalių jėgainių tinklui jūroje, nes tai svarbus žingsnis kuriant veiksmingą energetikos sąjungą; ragina Europos Sąjungos Tarybai pirmininkausiančias valstybes nares atitinkamų valstybių narių tarpvyriausybinių susitarimų, kuriame būtų apibrėžta bendra Šiaurės jūros elektros energijos strategija, forma parengti teisinį pagrindą ir dėl jo susitarti per Nyderlandų pirmininkavimą 2016 m.;

#### *Vidurio ir Vakarų Europa*

30. pabrėžia, kad bendra Austrijos ir Vokietijos elektros energijos rinką padeda įgyvendinti integruotos Europos energijos rinkos idėja; pripažįsta, kad bendra prekybos zona, kuri buvo sukurta 2002 m., reiškia, kad šiose dviejose šalyse didmeninė elektros energijos kaina yra vienoda, prekyba elektros energija yra neribojama, o tiekimo saugumas užtikrinamas beveik 100 proc.; pažymi, kad Austrijos ir Vokietijos kainų siūlymo zona yra vienintelė santykinai didelė kainų siūlymo zona Europoje, kuria dalijasi dvi šalys; pažymi, kad didesnės prekybos zonos palaiko būtinas gerai veikiančios ir likvidžios elektros rinkos savybes, gali sumažinti prekybos kaštus ir lanksčiai teikia informaciją apie kainas investiciniams sprendimams priimti ir konkurencijai skatinti; ragina skubiai plėtoti tinklus, kad į elektros energijos rinką būtų įtraukta energija iš atsinaujinančiųjų išteklių ir užtikrintas tinklo stabilumas, visų pirma, pietinėje Vokietijos dalyje; ragina išsaugoti šį sėkmingą pavyzdį ir plėsti prekybos zoną;

2015 m. gruodžio 15 d., antradienis

*Vidurio ir Pietryčių Europa*

31. pabrėžia, kad Vidurio ir Pietryčių Europa turi didžiules ir daugiausia nepanaudotas atsinaujinančiųjų išteklių galimybes; atkreipia dėmesį į tai, kad bendradarbiavimas ir koordinavimas Vidurio ir Pietryčių Europos regioninio tinklo infrastruktūros ilgalaikio planavimo ir diegimo srityje turi vykti ne tik ES, kad į juos būtų įtrauktos ES nepriklausančios Vakarų Balkanų šalys ir Turkija; ragina sukurti naują platformą, kurioje visi regiono suinteresuotieji subjektai galėtų diskutuoti ir teikti politinę paramą bendriems projektams, vykdomiems siekiant visapusiškai panaudoti regiono elektros energijos potencialą; pripažįsta, kad 2015 m. įsteigta ES Vidurio ir Pietryčių Europos dujų tinklų sujungiamumo aukšto lygio grupė galėtų tapti tokia platforma su sąlyga, kad jos įgaliojimai būtų išplėsti siekiant į juos įtraukti elektros energijos sritį ir būtų užtikrintas ES nepriklausančių Vidurio ir Pietryčių Europos šalių dalyvavimas; pripažįsta, kad ši platforma sudarytų Komisijai galimybę vadovauti ir teikti politinę paramą;

32. pažymi, kad didelė Vidurio ir Pietryčių Europos priklausomybė nuo energijos importo reiškia, kad būtina didinti tarptautybinę elektros energijos tinklų pajėgumus, kad būtų lengviau užtikrinti tiekimo saugumą šiame regione ir ilgainiui sumažinti žmonių gaunamas sąskaitas už elektrą;

33. rekomenduoja Komisijai kruopščiai įvertinti naujų elektros energijos jungiamųjų linijų perspektyvas Viduržemio jūros regione ir tarp Pietų Europos ir Šiaurės Afrikos rinkų, siekiant abiejuose regionuose padidinti energijos tiekimo saugumą ir plėtoti energijos gamybą iš atsinaujinančiųjų išteklių;

*Pirėnų pusiasalis*

34. pabrėžia, kad svarbu labai sustiprinti jungtis tarp Ispanijos ir Prancūzijos siekiant remti atsinaujinančiųjų išteklių energiją šiame regione ir suteikti galimybę Pirėnų pusiasaliui visapusiškai dalyvauti elektros energijos vidaus rinkoje; mano, kad 2015 m. kovo 4 d. pasirašyta Madrido deklaracija ir aukšto lygio grupės Pietų ir Vakarų Europos tinklų jungiamųjų linijų klausimais sukūrimas – tai svarbūs žingsniai didinant tarpusavio sujungiamumą regione; pripažįsta, kad dabartinio jungiamųjų linijų tarp Pirėnų pusiasalio ir kontinentinės Europos dalies pralaidumo pajėgumai yra per maži ir kad į pirmąjį bendro intereso projektų sąrašą įtrauktų projektų nepakako norint iki 2020 m. pasiekti jungiamųjų linijų tikslą; ragina šio regiono šalis remti didelio jų atsinaujinančiųjų išteklių galimybių plėtojimą ir supaprastinti sektoriaus prieinamumą integruotai Europos rinkai;

35. palankiai vertina Komisijos iniciatyvą atlikti Pirėnų pusiasalio ir Prancūzijos, Jungtinės Karalystės bei Viduržemio jūros pietinės pakrantės šalių jungiamųjų linijų naudos tyrimą;

**Po 2020 m.**

36. atkreipia dėmesį į tai, kad Europos energetikos sistema buvo plėtojama nuo 2002 m., kai buvo nustatytas energijos tinklų jungiamųjų linijų pralaidumo 10 proc. tikslinis rodiklis, visų pirma visame žemyne buvo plėtojami atsinaujinantieji energijos ištekliai; todėl rekomenduoja užtikrinti, kad nebūtų taikomas vien tik 2030 m. įrengtaisiais pajėgumais pagrįstas 15 proc. tikslinis rodiklis ir kad jis būtų kruopščiai ir išsamiai įvertintas, siekiant užtikrinti, kad jis būtų tinkamas ir pasiekiamas; taigi prašo Komisiją įvertinti galimybę nustatyti regioninius papildomus tikslus ir rasti geresnius kokybinius ir kiekybinius kriterijus, pvz., prekybos srautus, srautus piko metu ir kliūtis, iš kurių būtų galima matyti, kiek jungčių reikia;

37. pabrėžia, kad būsimą energijos tinklų jungiamųjų linijų pralaidumo tikslinį rodiklį reikia nustatyti atsižvelgiant į ES ilgalaikius su klimato kaita susijusius tikslus ir į tvarią energetikos sistemą, kurios siekia ES; todėl pažymi, kad reikalingas jungiamųjų linijų pralaidumo lygis priklausys nuo kelių parametrų, įskaitant: a) principo „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ ir atsakomųjų paklausos valdymo priemonių taikymą nacionalinėje ir ES politikoje; b) decentralizuotos atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos ir tarpusavyje susietų jos pažangiųjų tinklų plėtojimą; c) nacionalinius sprendimus dėl energijos rūšių derinio, atsižvelgiant į ES ilgalaikius su klimato kaita ir energetika susijusius tikslus; d) energijos kaupimo technologijų plėtojimą, įskaitant namų ūkių ir savivaldybių lygmeniu; e) jei reikia, pažangiausių technologijų naudojimą; f) žmonių pripažinimą energetikos sistemoje gaminančiais vartotojais ir g) aiškių investicijų į tinklus paskatų kūrimą;

o

o o

38. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.